

Activele piețelor financiare nebancare din România raportate la PIB au înregistrat un nivel de 11,88% la finalul trimestrului III 2022.

RAPORT LUNAR

de monitorizare a tendințelor pe piețele financiare nebancare

- Indicii bursei BVB au prezentat evoluții pozitive (1 lună), cu excepția indicelui BETAeRO (-1,69%). Creșterile înregistrate au fost cuprinse între +4,67% (indicele BET-FI) și +8,61% (indicii BET-TR și BET-TRN).
- Valoarea activelor fondurilor de pensii administrate privat, la finalul lunii noiembrie 2022, a atins nivelul de 95,62 miliarde lei, în creștere cu 11% comparativ cu aceeași dată a anului anterior.

Riscul macroeconomic pe plan extern și local: Evoluții macroeconomice curente

Conform previziunilor economice din toamna anului 2022, **Comisia Europeană** estimează o creștere de 3,2% a economiei din zona euro, o revizuire în creștere (+0,6 pp) față de prognoza anterioară și un avans de 3,3% a economiei UE în anul 2022. **Conform Comisiei Europene**, produsul intern brut al României va crește cu 5,8% în anul 2022, o revizuire în sens ascendent (față de 3,9%: previziunile economice din vara anului 2022).

Potrivit datelor publicate de Eurostat, în trimestrul III 2022, **PIB-ul ajustat sezonier** a crescut cu 0,3% în zona euro și cu 0,4% în UE comparativ cu trimestrul anterior. Față de aceeași perioadă a anului anterior, PIB-ul ajustat sezonier s-a majorat cu 2,3% în zona euro și cu 2,5% în UE în trimestrul III 2022.

Conform datelor publicate de INS, **pe plan local, produsul intern brut** a crescut cu 1,3% (în termeni reali) în trimestrul III 2022 comparativ cu trimestrul II 2022. Față de trimestrul III 2021, în trimestrul III 2022, produsul intern brut al României a înregistrat o creștere cu 4% pe seria brută și cu 4,7% pe seria ajustată sezonier.

Comisia Națională de Strategie și Prognoză a revizuit în sens ascendent prognoza economică privind creșterea produsului intern brut pentru anul 2022, la 4,6% conform prognozei de toamnă 2022 a CNSP (de la 3,5% conform prognozei de vară 2022 a CNSP).

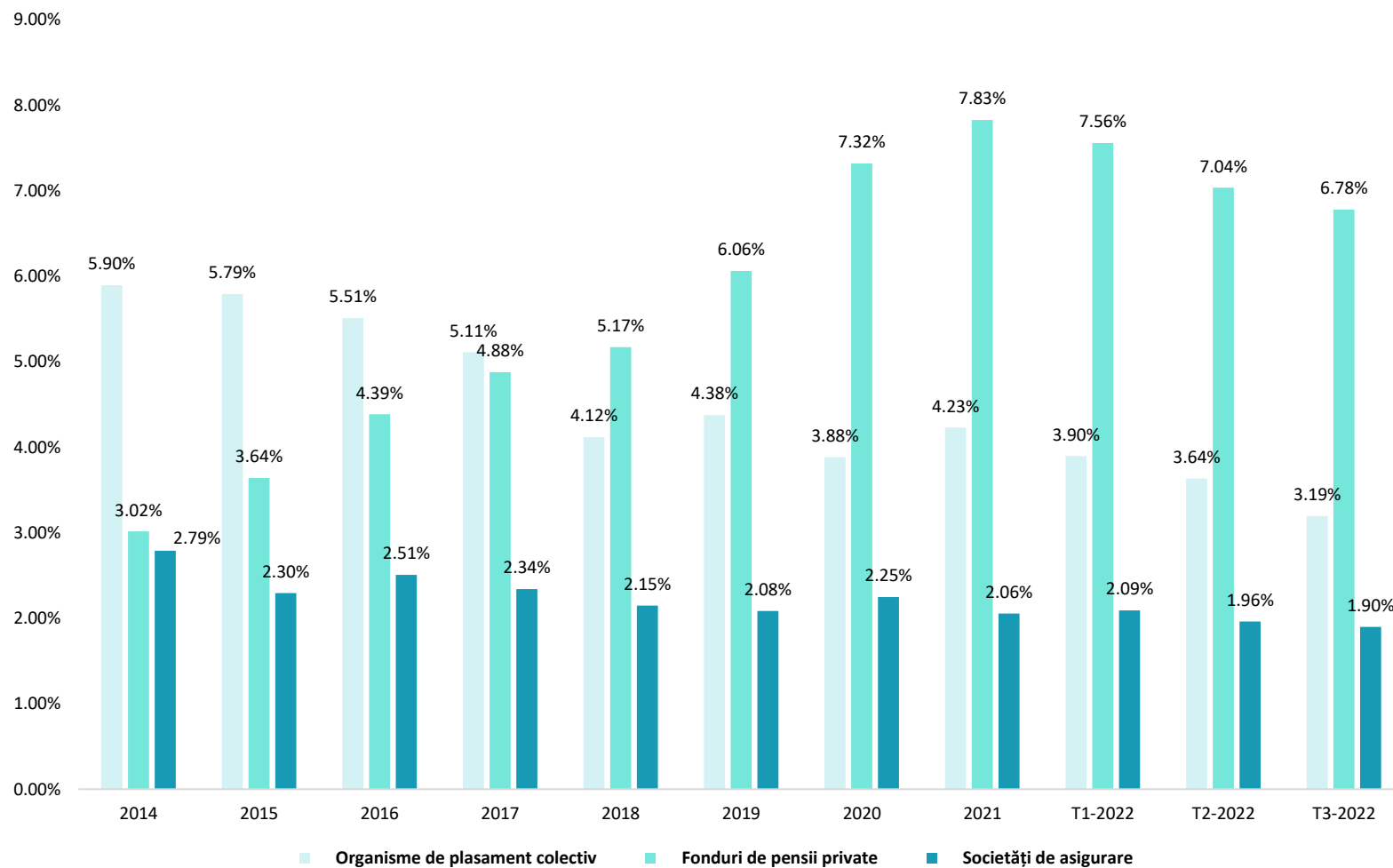
Evoluția PIB (%) și a prognozei PIB (%) în perioada 2020 - 2023

Regiune/ țară	2020	T1 2021	T2 2021	T3 2021	T4 2021	2021	T1 2022	T2 2022	T3 2022	Comisia Europeană		FMI	
										2022f	2023f	2022f	2023f
Zona euro	-6,1	-0,8	14,2	3,9	4,8	5,3	5,5	4,2	2,3	3,2	0,3	3,1	0,5
Germania	-3,7	-2,2	10,2	1,8	1,2	2,6	3,5	1,7	1,3	1,6	-0,6	1,5	-0,3
Bulgaria	-4,0	3,1	9,8	8,0	7,6	7,6	5,2	4,6	3,3	3,1	1,1	3,9	3,0
Ungaria	-4,5	-1,7	17,5	6,7	7,4	7,1	7,9	6,3	4,1	5,5	0,1	5,7	1,8
Polonia	-2,0	-0,5	12,0	7,1	8,7	6,8	10,5	5,6	4,5	4,0	0,7	3,8	0,5
România	-3,7	-1,3	11,0	7,6	4,6	5,1	4,4	3,9	4,7	5,8	1,8	4,8	3,1

Sursa: Eurostat, serii ajustate sezonier, modificare față de aceeași perioadă a anului anterior, prognoza de toamnă a CE 2022, World Economic Outlook – octombrie 2022, FMI

Dimensiunea sectorului financiar nebancaar

Activele piețelor financiare nebancaare din România (% PIB)

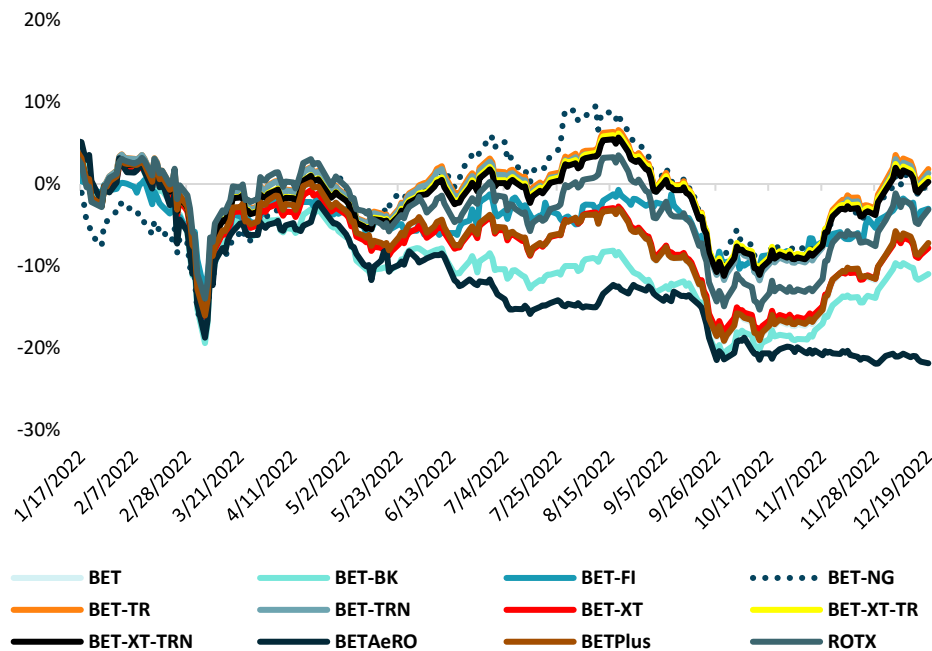
Sursă: BNR, INS, ASF

Evenimente importante și tendințe pe piața financiară din România

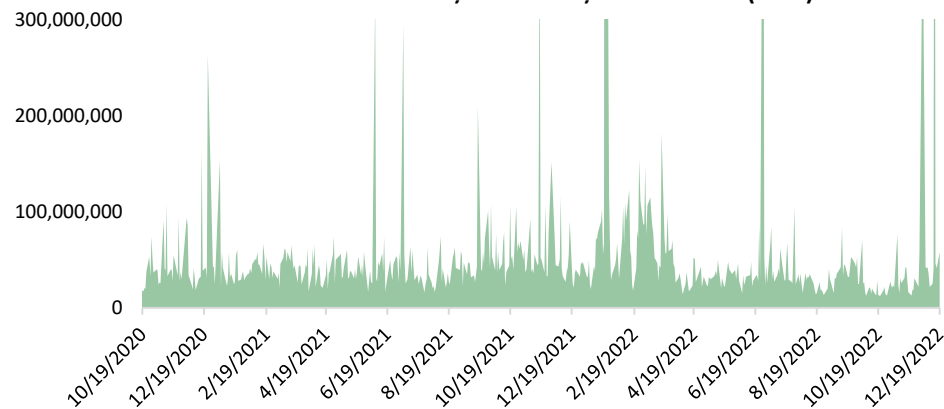
Evoluția indicilor bursieri în 2022 (30.12.2021 = 100)

Data	BET	BET-BK	BET-FI	BET-NG
	-7,35%	-10,98%	-3,00%	-0,08%
	BET-TR	BET-TRN	BET-XT	BET-XT-TR
19.12.2022	1,83%	1,32%	-7,80%	0,74%
	BET-XT-TRN	BETAeRO	BETPlus	ROTX
	0,27%	-21,82%	-7,17%	-3,13%

Evoluția indicilor bursieri locali

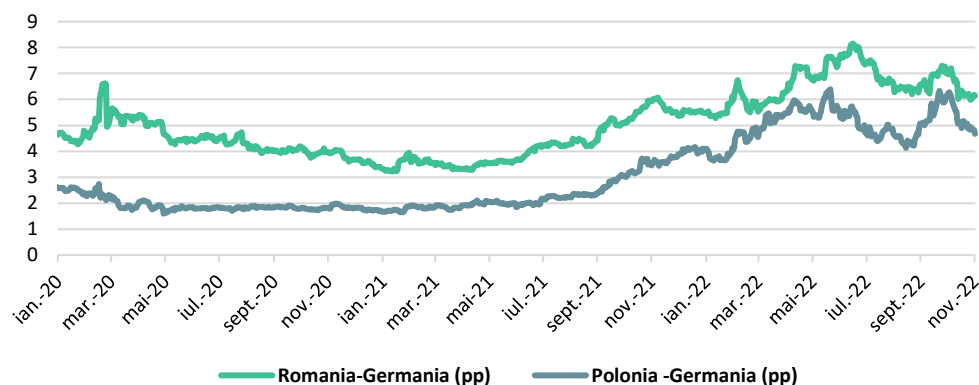
Valoarea de tranzacționare a acțiunilor la BVB (RON)

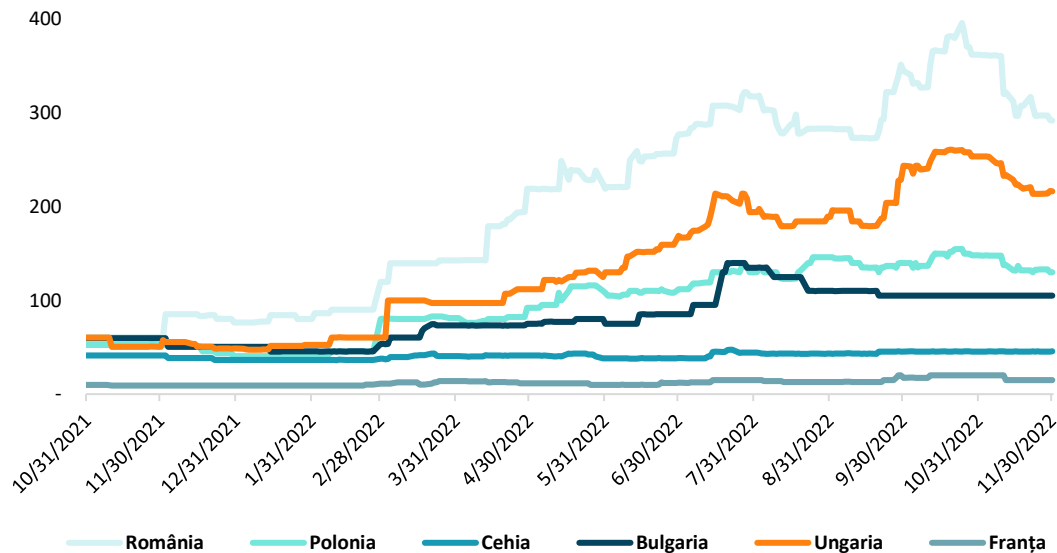
Sursa: BVB; calcule ASF

Riscul macroeconomic în România: poziția externă și percepția asupra riscului suveran

Spread-ul dintre obligațiunile suverane ale României (10 ani, LC)

Evoluția cotațiilor CDS pentru obligațiuni suverane în regiunea ECE (5 ani, USD)

Sursa: Refinitiv

Spread-ul dintre obligațiunile suverane ale României pe 10 ani denuminate în euro și cele similare ale Germaniei au scăzut în luna noiembrie și se situează la un nivel mai mic comparativ cu maximele înregistrate în luna iulie 2022. Această scădere poate fi interpretată ca o redresare a încrederii investitorilor în ratingul de țară al României.

Pe parcursul lunii noiembrie 2022, cotațiile CDS ale României au scăzut. La finalul lunii noiembrie, cotațiile CDS ale României s-au situat la o valoare de 292 bp, în scădere comparativ cu finele lunii octombrie (362 bp).

Riscul de piață: Evoluția indicilor de acțiuni

Randamentele burselor de acțiuni

Indici internaționali	1 lună	3 luni	6 luni
EA (EUROSTOXX)	8,01%	9,22%	0,53%
FR (CAC 40)	7,53%	10,02%	4,17%
DE (DAX)	8,63%	12,17%	0,06%
IT (FTSE MIB)	8,64%	14,15%	0,43%
GR (ASE)	4,35%	6,54%	2,43%
IE (ISEQ)	4,15%	4,17%	-0,57%
ES (IBEX)	5,11%	6,05%	-5,52%
UK (FTSE 100)	6,74%	3,97%	-0,45%
US (DJIA)	5,67%	9,77%	4,85%
IN (NIFTY 50)	4,14%	5,63%	13,11%
SHG (SSEA)	8,92%	-1,56%	-1,07%
JPN (N225)	1,38%	-0,44%	2,53%

Indici BVB	1 lună	3 luni	6 luni
BET	8,59%	-2,72%	-6,23%
BET-BK	7,39%	-0,83%	-5,51%
BET-FI	4,67%	-2,22%	0,28%
BET-NG	6,02%	-3,86%	-1,70%
BET-TR	8,61%	-2,65%	-1,11%
BET-TRN	8,61%	-2,65%	-1,38%
BET-XT	7,59%	-3,01%	-5,27%
BET-XT-TR	7,62%	-2,94%	-0,64%
BET-XT-TRN	7,61%	-2,94%	-0,89%
BETAeRO	-1,69%	-10,43%	-13,63%
BETPlus	8,38%	-2,62%	-6,29%
ROTX	8,39%	-3,71%	-4,38%

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

Notă: 1 lună=30.11.2022 vs. 31.10.2022; 3 luni=30.11.2022 vs. 31.08.2022; 6 luni=30.11.2022 vs. 31.05.2022

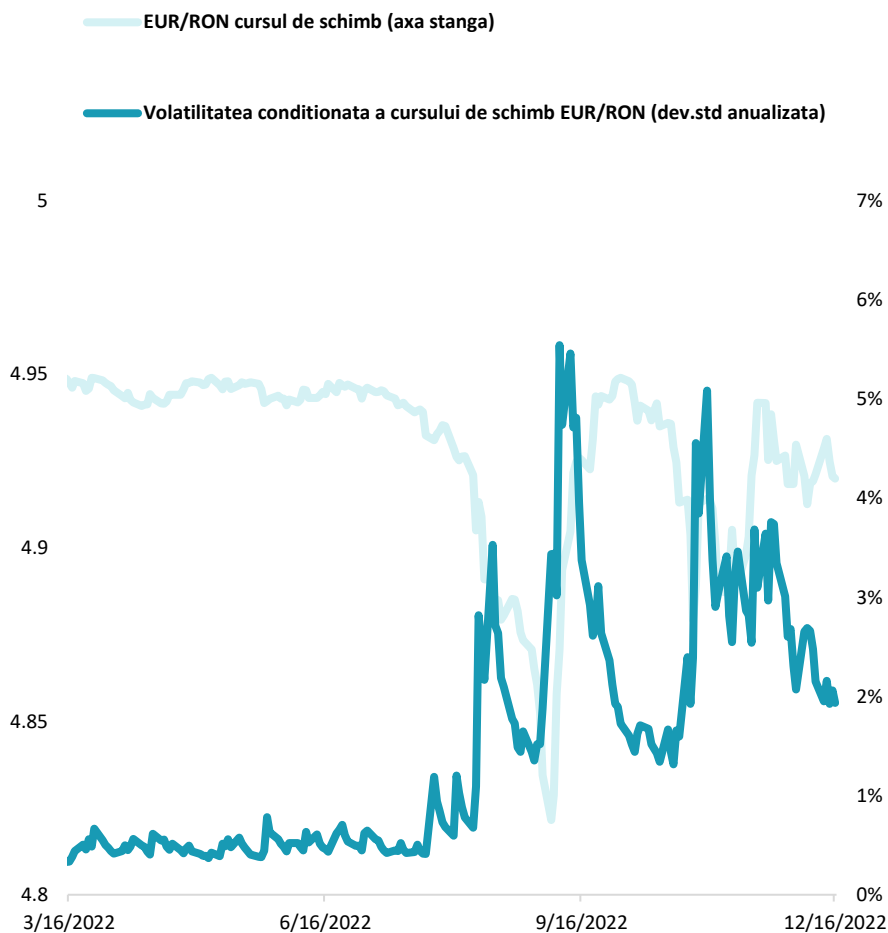
Indicii europeni analizați au înregistrat evoluții pozitive (1 lună). Prin urmare, cea mai puternică creștere a fost înregistrată de indicele FTSE MIB (IT: +8,64%), urmat de indicele DAX (DE: +8,63%).

Principalii indici americani și asiatici au prezentat evoluții pozitive (1 lună). Așadar, cea mai importantă creștere a fost observată în cazul indicelui SSEA (SHG: +8,92%), urmat de indicele DJIA (US: +5,67%).

Indicii bursei BVB au prezentat evoluții pozitive (1 lună), cu excepția indicelui BETAeRO (-1,69%). Creșterile înregistrate au fost cuprinse între +4,67% (indicele BET-FI) și +8,61% (indicii BET-TR și BET-TRN).

Riscul de piață: volatilitatea cursului de schimb EURRON

Cursul de schimb EUR/RON vs volatilitate

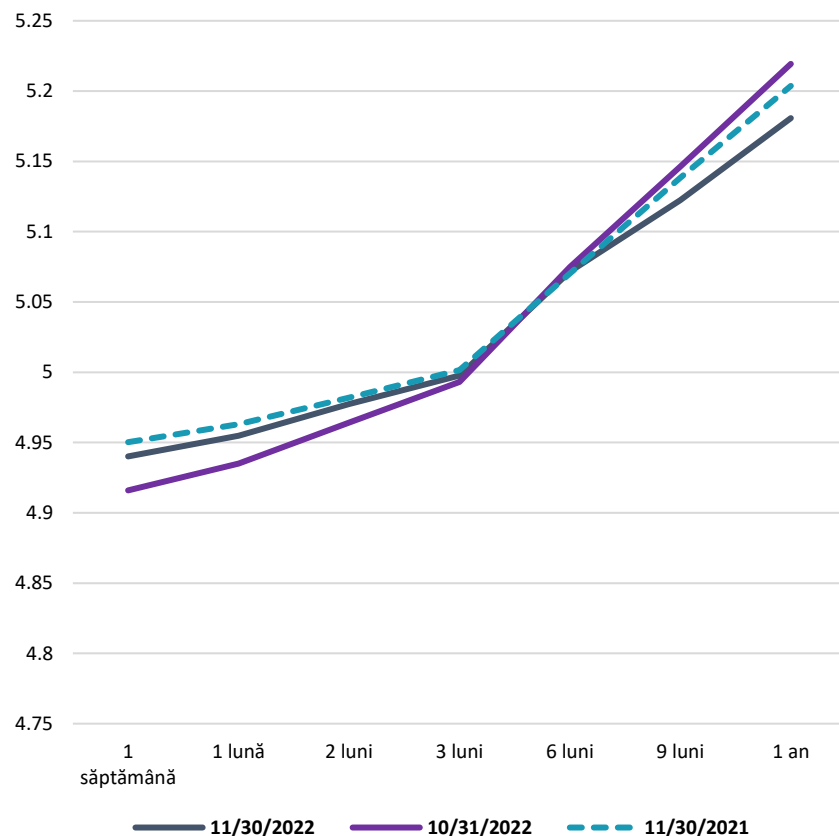

La începutul lunii decembrie 2022 volatilitatea cursului de schimb EURRON s-a redus și se situează sub 2%, iar nivelul cursului de schimb este în jurul valorii de 4,92.

Sursa: Refinitiv, model ASF

Riscul de piață: structura la termen a ratei forward EURRON

Structura la termen a ratei forward EURRON

Structura la termen a ratei forward pentru cursul de schimb EURRON cu scadențe între o săptămână și 12 luni indică așteptările pieței. Există așteptări de depreciere a cursului de schimb EURRON pentru maturitățile cuprinse între 6 luni și 12 luni față de luna anterioară.

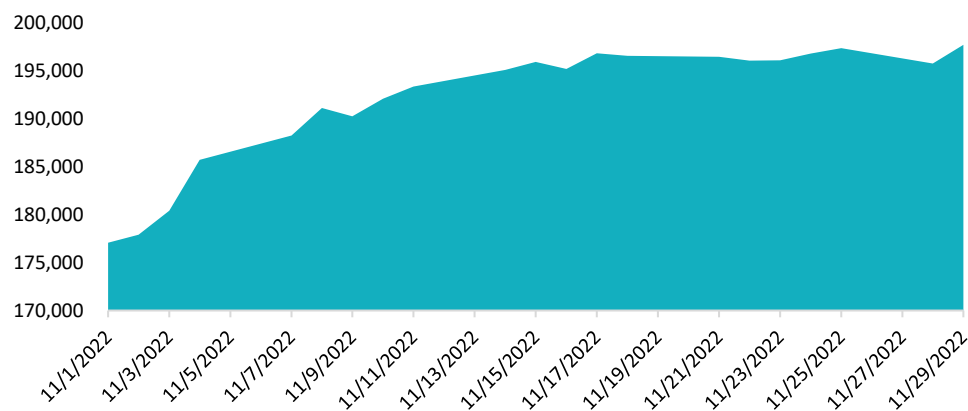
Sursa: Refinitiv, calcule ASF

Indicatori privind lichiditatea la BVB

Capitalizarea bursieră a înregistrat o scădere de 8% la finalul lunii noiembrie 2022 comparativ cu finalul trimestrului I 2022.

În luna noiembrie 2022, primele 3 companii tranzacționate la BVB au fost: Banca Transilvania SA (TLV) cu o pondere de 23,17% din valoarea totală tranzacționată în perioada respectivă, OMV Petrom SA (SNP: 14,30%) și Fondul Proprietatea (FP: 12,15%).

Capitalizarea bursieră

Cele mai tranzacționate companii la BVB în noiembrie 2022 (segment principal)

Simbol	Piață principală		Deal		Total	
	Valoare (RON)	%	Valoare (RON)	%	Valoare (RON)	%
TLV	137.214.219.11	25,81%		0,00%	137.214.219	23,17%
SNP	83.383.531.78	15,69%	1.272.345	2,10%	84.655.876	14,30%
FP	71.951.861.09	13,53%		0,00%	71.951.861	12,15%
SNG	52.266.911.50	9,83%		0,00%	52.266.912	8,83%
BRD	40.841.949.88	7,68%		0,00%	40.841.950	6,90%
SIF1	966.763.41	0,18%	37.500.000	61,91%	38.466.763	6,50%
DIGI	6.668.399.80	1,25%	14.550.000	24,02%	21.218.400	3,58%
SNN	21.004.194.00	3,95%		0,00%	21.004.194	3,55%
EL	18.181.331.48	3,42%		0,00%	18.181.331	3,07%
EBS	11.653.264.40	2,19%		0,00%	11.653.264	1,97%
M	11.019.149.10	2,07%		0,00%	11.019.149	1,86%
ONE	9.870.134.05	1,86%		0,00%	9.870.134	1,67%
TEL	8.731.871.45	1,64%		0,00%	8.731.871	1,47%
AQ	7.258.578.07	1,37%		0,00%	7.258.578	1,23%
TGN	6.446.754.50	1,21%		0,00%	6.446.755	1,09%
Top 15 Total					91,32%	

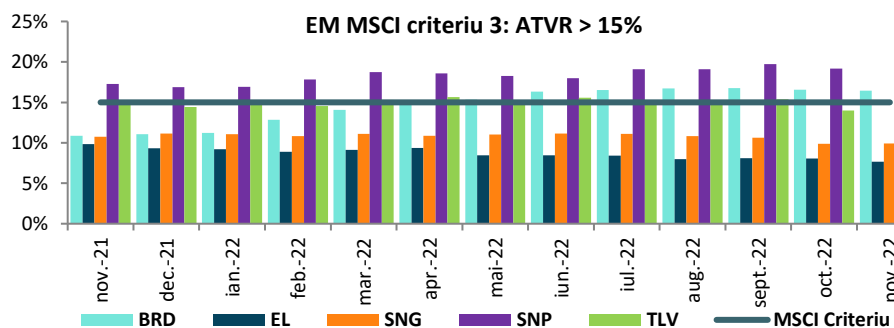
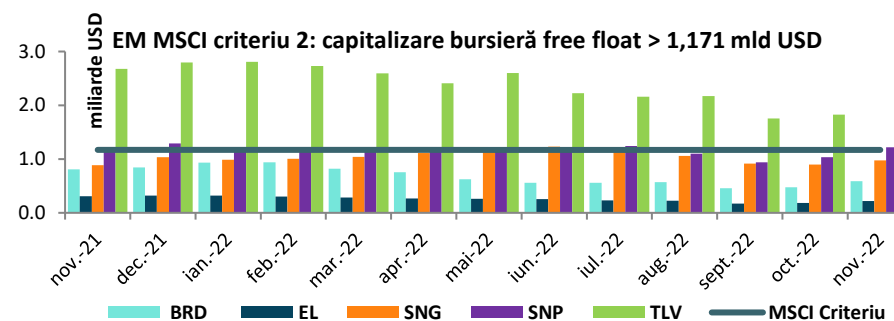
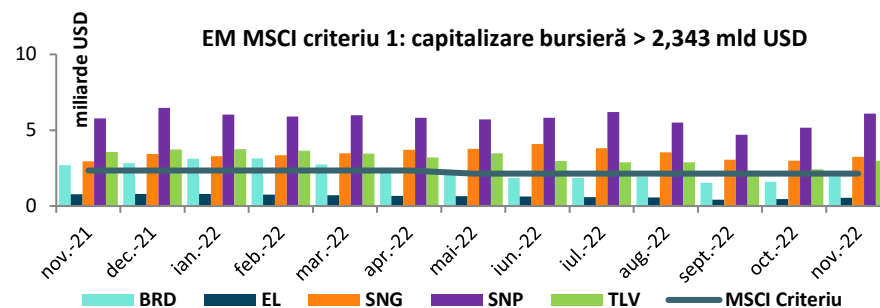
Sursa: BNR, BVB, ASF

Criterii de lichiditate conform metodologiei MSCI

Variația indicatorilor față de pragurile MSCI (noiembrie 2022)

Companie	Cap. bln. USD	Free float bln. USD	ATVR %
BRD	-0,18	-0,58	1,46%
EL	-1,59	-0,95	-7,33%
SNG	1,11	-0,19	-5,10%
SNP	3,95	0,05	3,98%
TLV	0,86	1,08	-1,04%

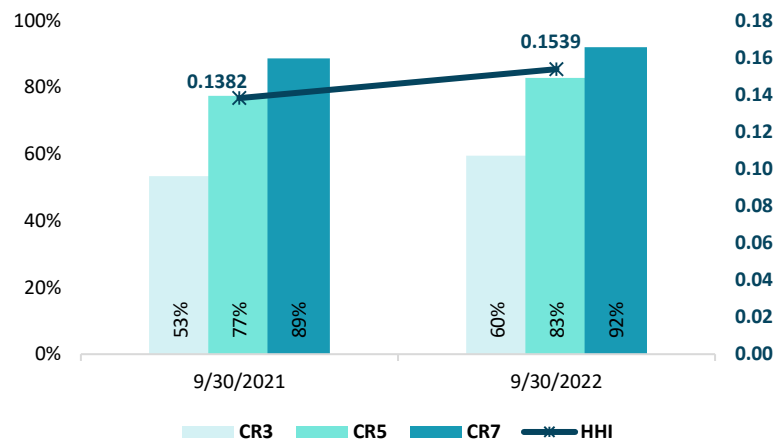
În luna noiembrie 2022, doar o companie îndeplinea cele trei criterii cantitative conform metodologiei MSCI. Criteriile MSCI au fost modificate începând cu luna mai 2022, conform raportului MSCI privind criteriile pentru clasificarea țărilor.

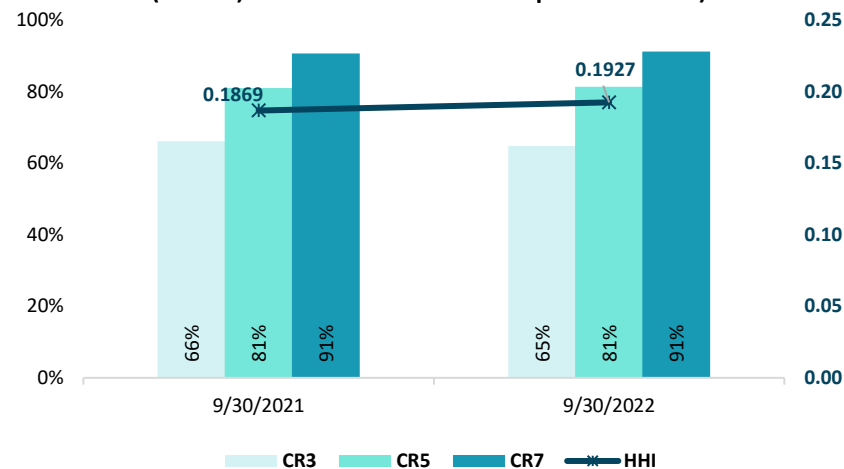
Sursa: Calcule ASF

Riscul de concentrare

Gradul de concentrare a societăților de asigurări generale
(în funcție de valoarea PBS la 30 septembrie 2022)

Gradul de concentrare a societăților de asigurări de viață
(în funcție de valoarea PBS la 30 septembrie 2022)

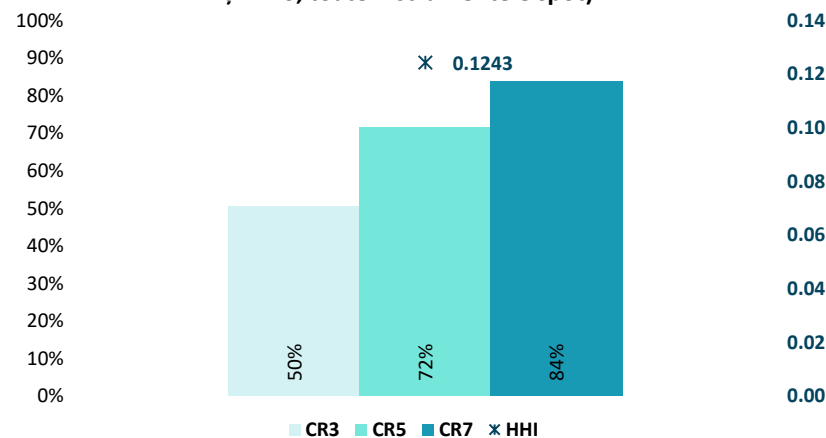

Gradul de concentrare a fondurilor de investiții din România
(în funcție de valoarea activelor nete – 30 septembrie 2022)

Sursa ASF

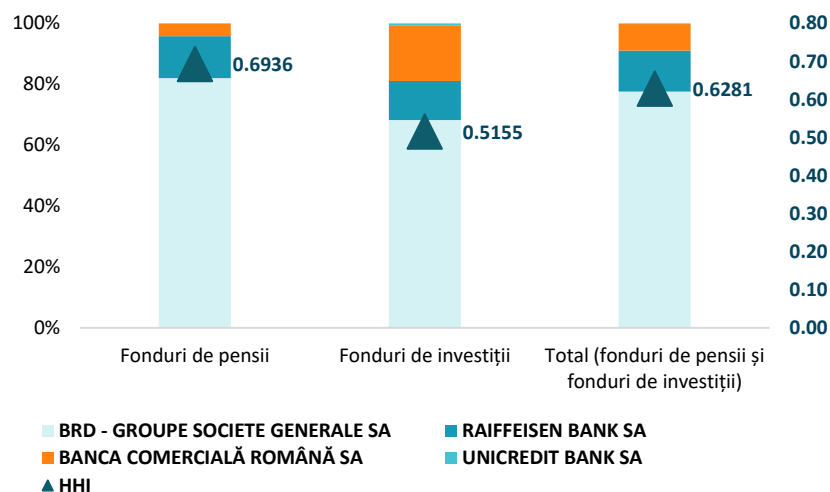
Gradul de concentrare a intermediarilor la BVB
(în funcție de valoarea tranzacțiilor în noiembrie 2022 - Segmentul principal și MTS, toate instrumentele spot)

Sursa ASF

Riscul de concentrare

Gradul de concentrare a depozitarilor pentru fondurile de pensii private și fondurile de investiții (în funcție de valoarea activelor totale la 30/09/2022)

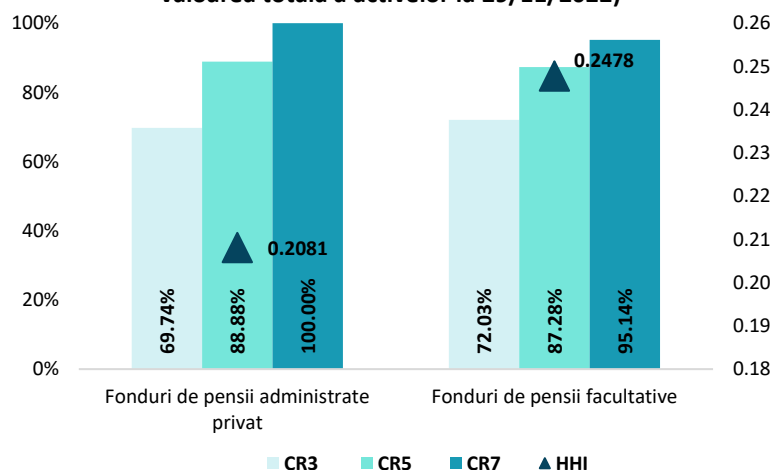

Conform principalilor indicatori folosiți de Consiliul Concurenței, riscul de concentrare pe piața asigurărilor generale este de nivel mediu, în timp ce gradul de concentrare a pieței asigurărilor de viață este încă ridicat. Situația este similară în cazul pieței fondurilor de pensii private (Pilonul II și Pilonul III), dar explicabilă prin motive obiective legate de mecanismul lor de funcționare și starea actuală a pieței.

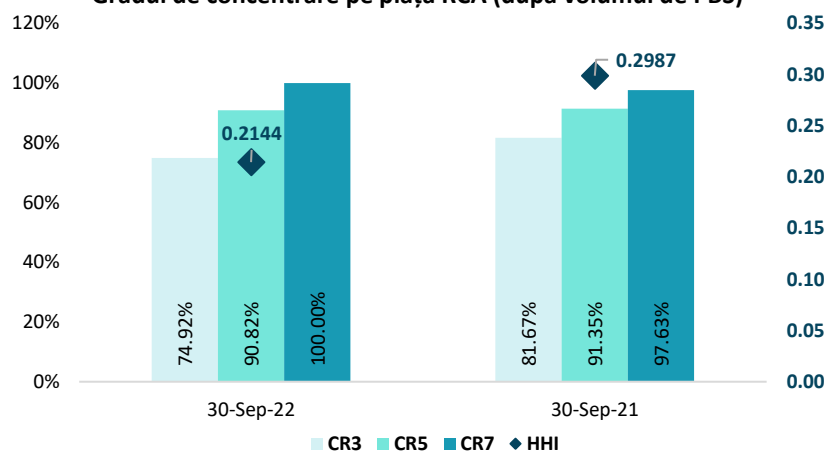
Pe piața de capital, gradul de concentrare este mediu spre ridicat în cazul administratorilor fondurilor de investiții, dar și în cazul intermediarilor de la BVB, ca urmare a faptului că principalii participanți cumulează o pondere semnificativă din valoarea totală a activelor, respectiv din valoarea totală tranzacționată.

Gradul de concentrare este ridicat pentru piața RCA, precum și pentru depozitarii fondurilor de pensii private (Pilonul II și Pilonul III) și a fondurilor de investiții.

Gradul de concentrare a fondurilor de pensii private (în funcție de valoarea totală a activelor la 29/11/2022)

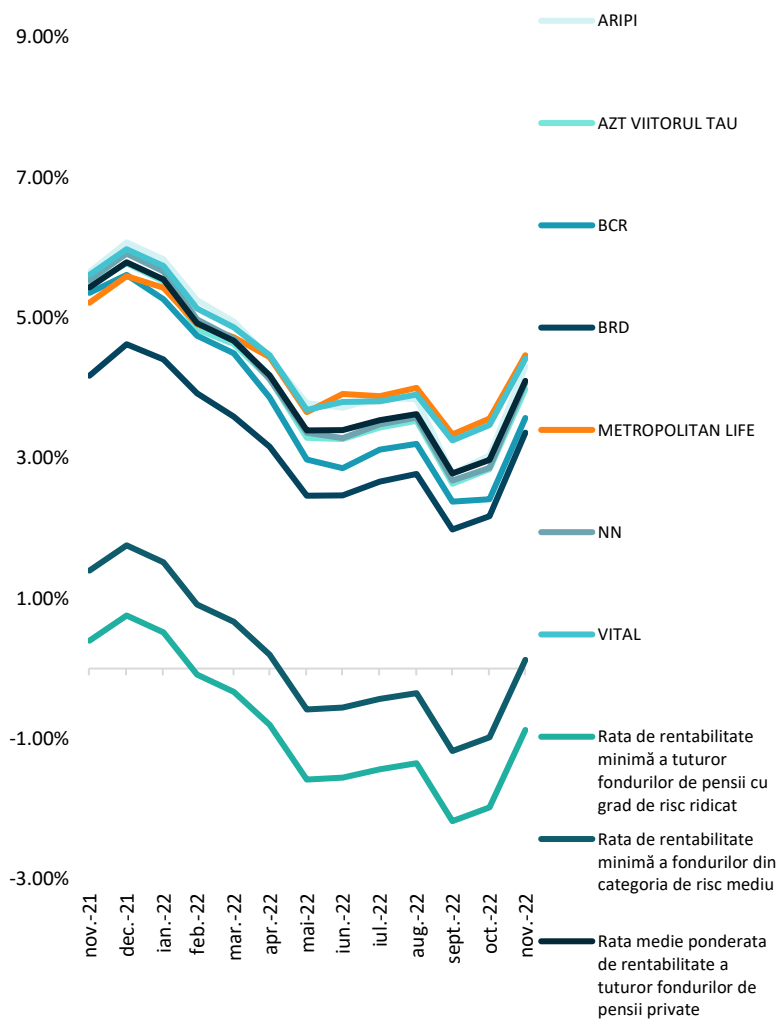

Gradul de concentrare pe piața RCA (după volumul de PBS)

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private: Pilon II

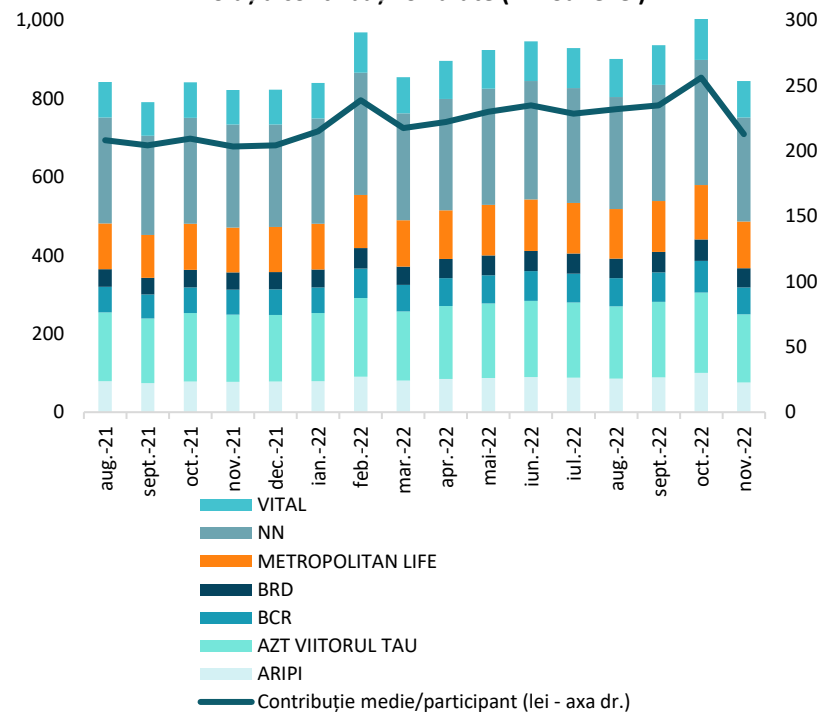
Rata de rentabilitate a fondurilor de pensii administrate privat

Active totale, numărul de participanți și rata de rentabilitate la 30 Nov. 2022

Fonduri de pensii administrate privat	Active totale (lei)	Nr. participanți	Rata de rentabilitate anualizată
ARIPI	8.598.640.328	835.518	4,30%
AZT VIITORUL TAU	20.225.646.942	1.653.743	3,98%
BCR	6.659.575.754	739.680	3,57%
BRD	3.972.563.299	526.522	3,36%
METROPOLITAN LIFE	13.599.270.492	1.110.241	4,47%
NN	32.865.476.177	2.080.379	4,08%
VITAL	9.699.900.847	1.000.690	4,41%
Total	95.621.073.839	7.946.773	n/a

Evoluția contribuțiilor brute (milioane lei)

Sursa: ASF

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private: Pilon II

Structura activelor fondurilor de pensii administrate privat la 30/11/2022

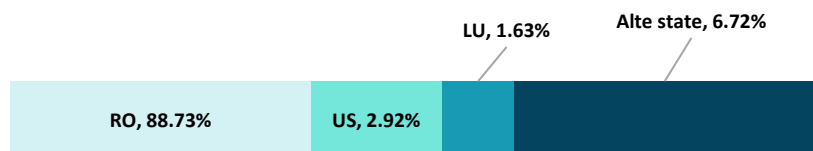
Instrumente financiare	Valoare (RON)	Pondere în total active
Titluri de stat	60.065.668.783	62,79%
Acțiuni	20.847.701.054	21,79%
Obligațiuni corporative	7.668.924.013	8,02%
Fonduri de investiții	2.753.071.252	2,88%
Depozite	2.707.876.817	2,83%
Obligațiuni supranaționale	1.392.334.579	1,46%
Obligațiuni municipale	242.578.964	0,25%
Fonduri de mărfuri și metale prețioase	87.835.054	0,09%
Instrumente derivate	3.748.879	0,00%
Alte sume	(104.761.122)	-0,11%

Expunerea valutară

84% 86% 88% 90% 92% 94% 96% 98% 100%

Expunerea pe țări a activelor fondurilor de pensii administrate privat

82% 84% 86% 88% 90% 92% 94% 96% 98% 100%

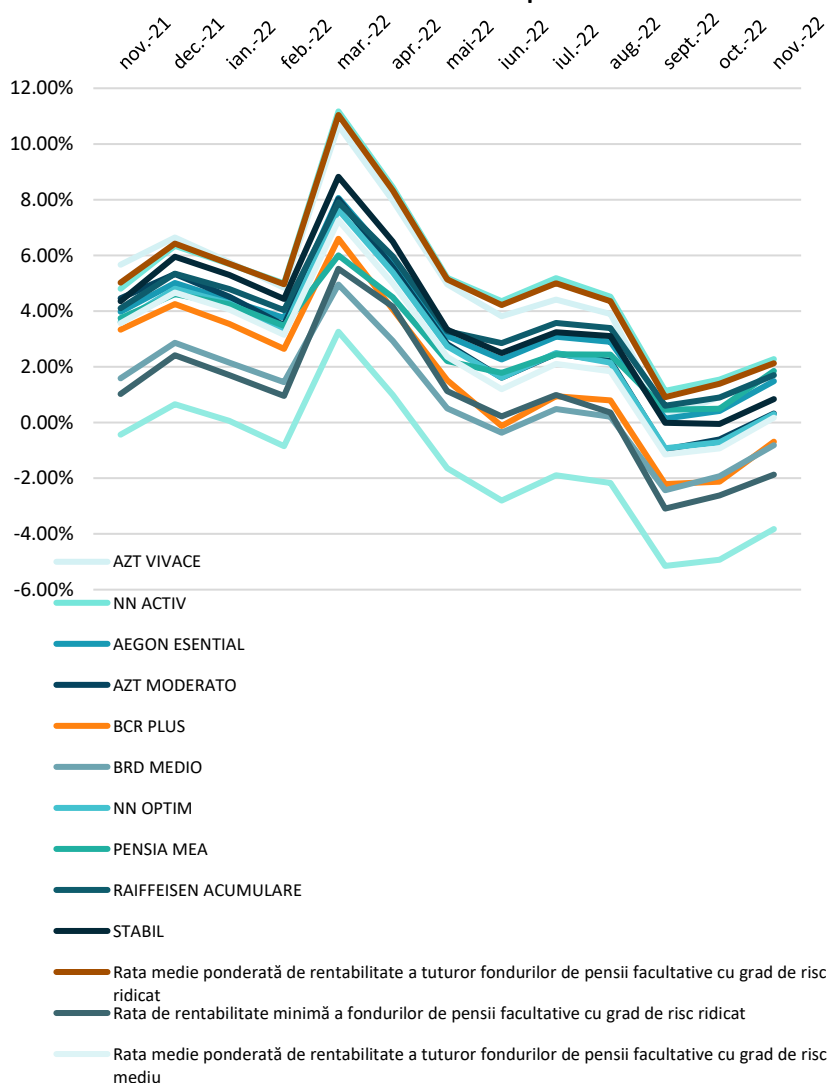
Sursa: ASF

Valoarea activelor fondurilor de pensii administrate privat, la finalul lunii noiembrie 2022, a atins nivelul de 95,62 miliarde lei, în creștere cu 11% comparativ cu aceeași dată a anului anterior.

Investițiile fondurilor de pensii administrate privat s-au focalizat într-un procent de 89% în active românești, majoritatea fiind denuminate în lei. O mare parte a instrumentelor românești sunt reprezentate de titluri de stat sau acțiuni listate la BVB.

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private: Pilon III

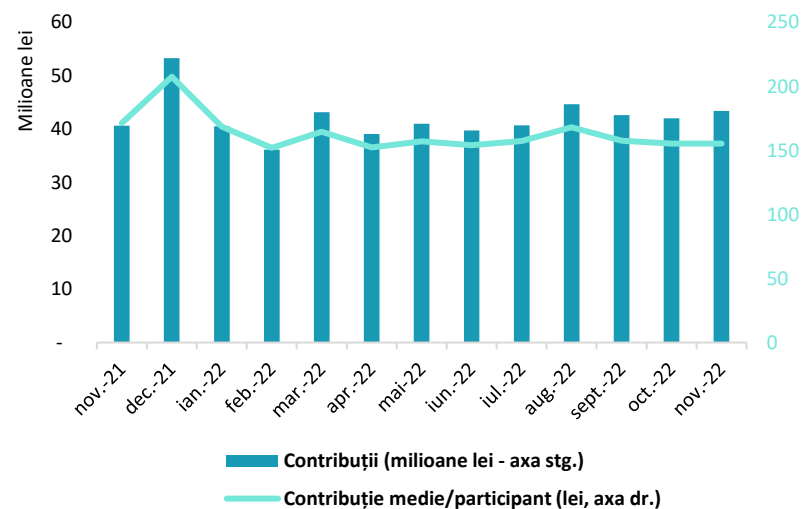
Rata de rentabilitate a fondurilor de pensii facultative

Active totale, numărul de participanți și rata de rentabilitate la 30 Nov.2022

Fonduri de pensii facultative	Active totale (lei)	Nr. participanți	Rata de rentabilitate anualizată
AEGON ESENTIAL	11.624.831	3.996	1,48%
AZT MODERATO	360.422.006	47.685	0,33%
AZT VIVACE	127.728.484	21.459	1,67%
BCR PLUS	596.311.485	145.115	-0,69%
BRD MEDIO	185.887.393	38.214	-0,81%
GENERALI STABIL	34.767.673	5.569	0,84%
NN ACTIV	429.171.217	65.406	2,27%
NN OPTIM	1.555.287.010	231.962	0,30%
PENSIA MEA	147.069.021	35.249	1,86%
RAIFFEISEN ACUMULARE	134.587.658	24.945	1,70%
Total	3.582.856.778	619.600	n/a

Evoluția contribuțiilor brute

Sursa: ASF

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private: Pilon III

Structura activelor fondurilor de pensii facultative 30/11/2022

Instrumente financiare	Valoare ron	Pondere în total active
Titluri de stat	2.281.357.324	63,67%
Ațiuni	852.279.650	23,79%
Obligațiuni corporative	151.081.992	4,22%
Depozite	147.817.916	4,13%
Fonduri de investiții	83.648.717	2,33%
Obligațiuni supranaționale	37.942.464	1,06%
Obligațiuni municipale	21.521.121	0,60%
Fonduri de mărfuri și metale prețioase	7.965.395	0,22%
Instrumente derivate	1.241.721	0,03%
Alte sume	(156.801)	0,00%

Expunerea valutară

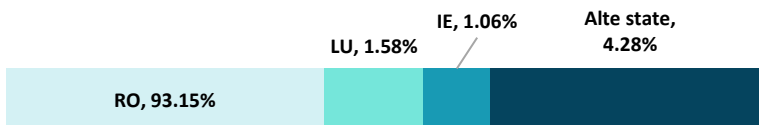

Valoarea activelor fondurilor de pensii facultative a înregistrat un nivel de 3,58 miliarde lei la finalul lunii noiembrie 2022, având un avans anual de 9%.

Cele mai multe investiții au fost efectuate local (93%), majoritatea fiind denuminate în lei (90%).

84% 86% 88% 90% 92% 94% 96% 98% 100%

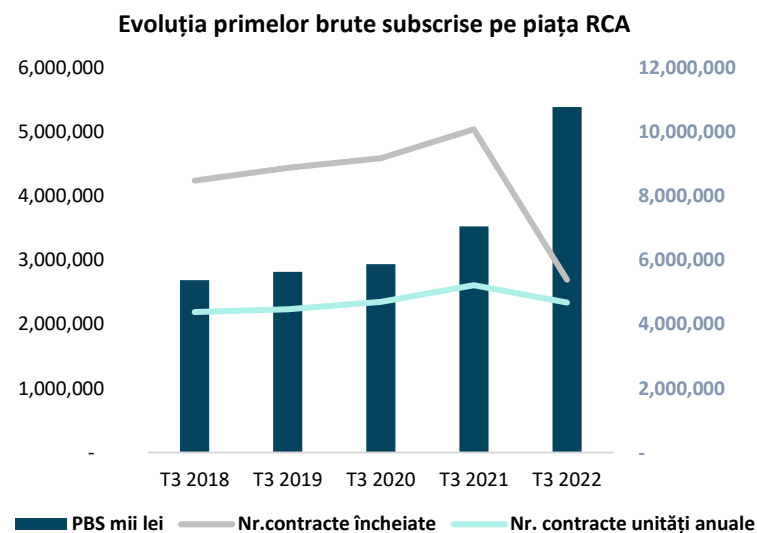
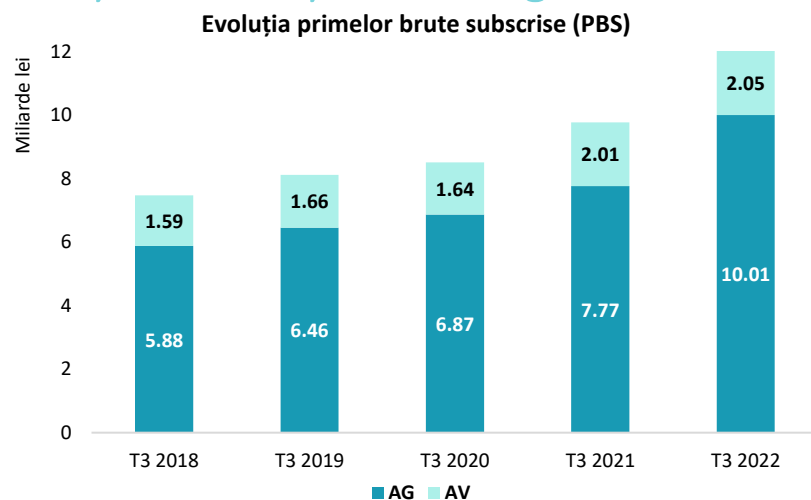
Expunerea pe țări a activelor fondurilor de pensii facultative

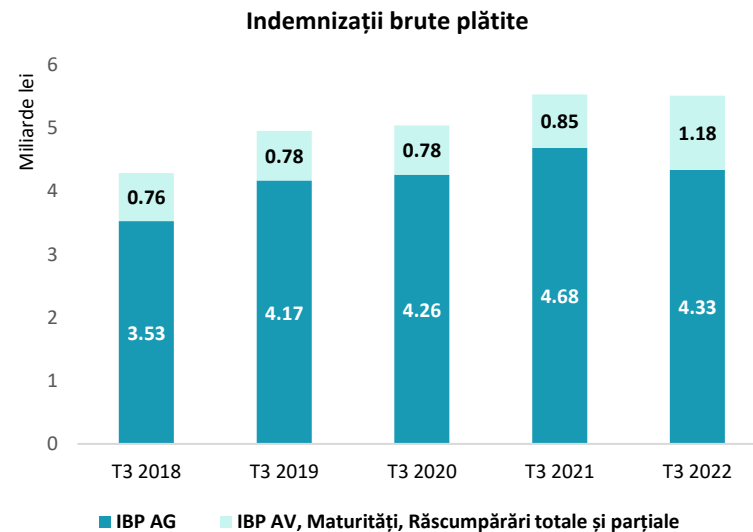
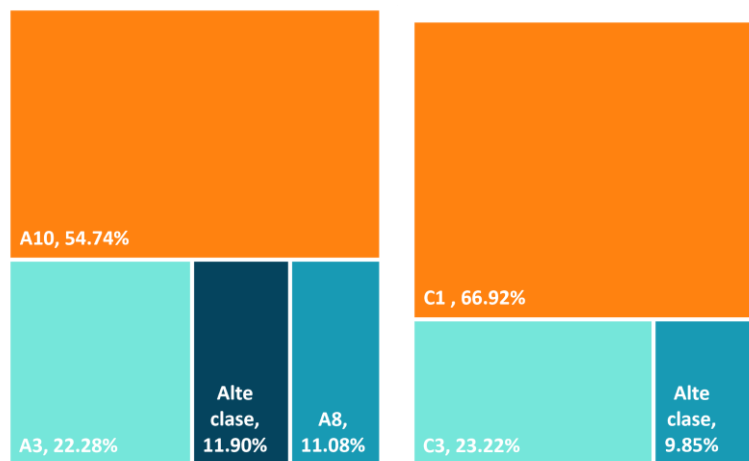
88% 90% 92% 94% 96% 98% 100%

Sursa: ASF

Evoluția societăților de asigurare autorizate în România

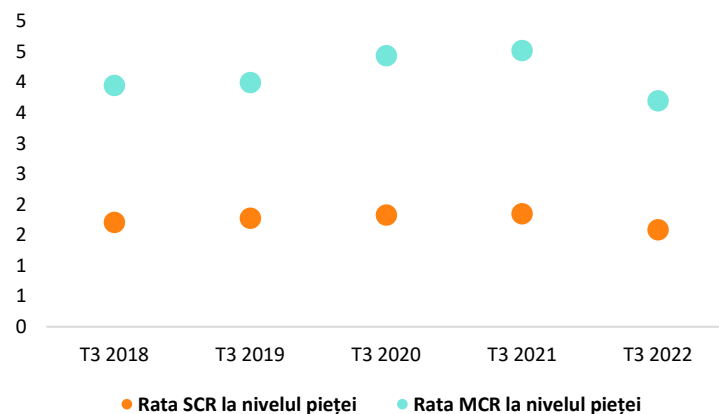
Ponderea PBS pe clase de asigurare (AG stânga, AV dreapta)

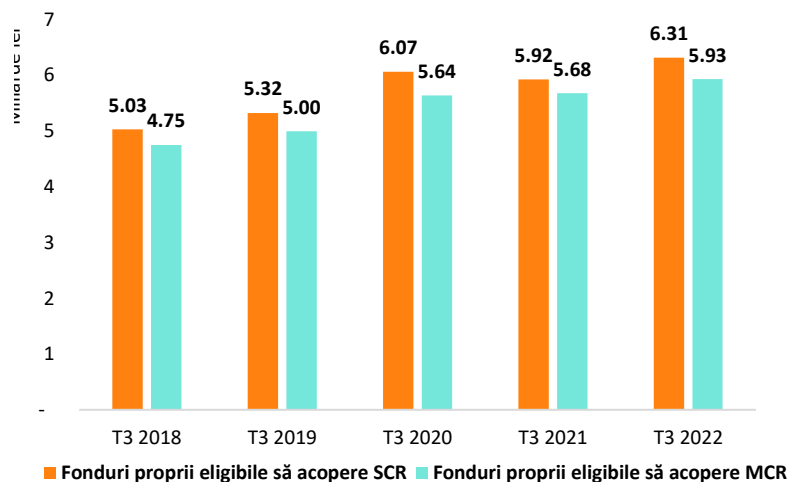
Sursa: ASF

Evoluția societăților de asigurare autorizate în România

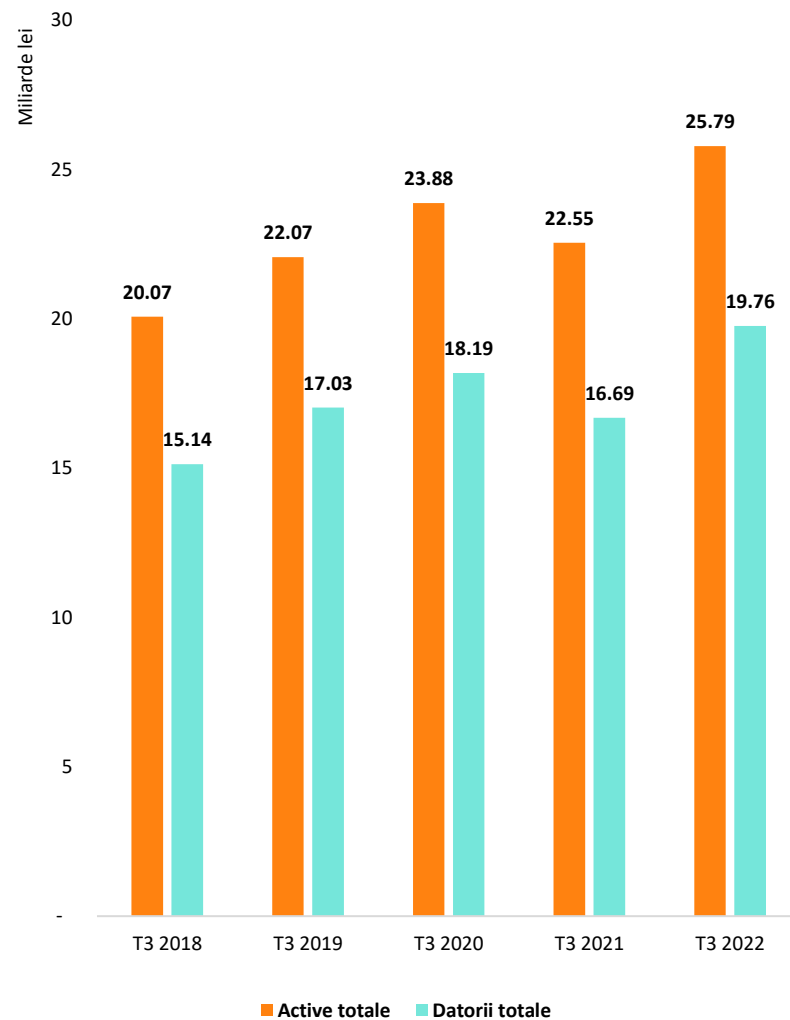
Evoluția ratei SCR și ratei MCR

Evoluția fondurilor proprii eligibile să acopere SCR și a fondurilor proprii eligibile să acopere MCR

Active totale și datorii totale

Sursa: ASF

Comunicate și publicații relevante ale instituțiilor financiare europene și internaționale în noiembrie 2022

ESMA

- 15 noiembrie: [ESMA a publicat cea mai recentă ediție a buletinului informativ Spotlight on Markets.](#)
- 15 noiembrie: [Cele trei autorități europene de supraveghere \(EBA, EIOPA și ESMA - ESAs\) au lansat o consultare publică cu privire la ecologizare pentru a aduna contribuții de la părțile interesate referitoare la modul de înțelegere a principalelor caracteristici, factori și riscuri asociate cu ecologizarea și pentru a colecta exemple de posibile practici de ecologizare.](#)
- 17 noiembrie: [ESMA a inițiat o consultare publică referitoare la normele privind pașaportul pentru firmele de investiții.](#)
- 17 noiembrie: [ESMA a publicat ghidurile privind mecanismele de rezoluție și de cooperare pentru contrapărțile centrale.](#)
- 18 noiembrie: [ESMA a lansat o consultare publică referitoare la ghidurile privind utilizarea în denumirile fondurilor a termenilor legați de ESG sau de sustenabilitate.](#)
- 21 noiembrie: [ESMA a publicat raportul anual privind derogările și amânările. În raport, ESMA oferă o imagine a peisajului european al tranzacțiilor în 2021, cuprinzând efectul net al Brexitului și al procesului de relocalizare din Regatul Unit în Uniunea Europeană.](#)
- 21 noiembrie: [ESMA propune un amendament de simplificare a procesului de aplicare a penalităților în numerar pentru tranzacțiile compensate în cadrul CSDR.](#)
- 24 noiembrie: [ESMA a emis un aviz cu privire la propunerile de limitare a efectului de levier pentru fondurile imobiliare din Irlanda.](#)
- 28 noiembrie: [ESMA a modificat și a lansat o consultare cu privire la standardele pentru aplicațiile administratorilor de referință.](#)
- 30 noiembrie: [ESMA susține inițiativa a două autorități naționale competente în ceea ce privește fondurile de investiții bazate pe răspundere \(fondurile LDI\).](#)
- 30 noiembrie: [ESMA a actualizat ghidurile privind testele de stres pentru fondurile monetare.](#)

EIOPA

- 4 noiembrie: [EIOPA a publicat tabloul riscurilor pe baza datelor Solvency II din al doilea trimestru al anului 2022.](#)
- 7 noiembrie: [EIOPA a publicat informațiile tehnice privind ajustarea simetrică a cerinței de capitaluri proprii pentru Solvency II cu referire la sfârșitul lunii octombrie 2022.](#)
- 7 noiembrie: [EIOPA a publicat informații tehnice cu privire la structurile relevante ale termenelor ratelor dobânzilor fără risc \(RFR\) cu referire la sfârșitul lunii octombrie 2022.](#)
- 10 noiembrie: [EIOPA a publicat documente de lucru referitoare la propunerea de directivă privind redresarea și rezoluția în domeniul asigurărilor \(IRRD\).](#)
- 18 noiembrie: [EIOPA își susține angajamentul de a sprijini sectorul asigurărilor și cel al pensiilor în lupta împotriva schimbărilor climatice.](#)
- 24 noiembrie: [EIOPA a publicat o consultare publică privind principiile metodologice ale testelor de stres pentru asigurări, cu accent pe riscul cibernetic.](#)

Raportul reflectă cele mai recente date statistice disponibile, unele având caracter provizoriu și urmând a fi revizuite în edițiile ulterioare.

Frecvența cu care se actualizează informațiile din tabele și grafice este cea mai ridicată în cazul indicatorilor privind piețele bursiere, pentru indicatorii macroeconomici și cei privind fondurile de investiții și de pensii, majoritatea actualizărilor fiind lunare, în vreme ce pentru indicatorii pieței asigurărilor actualizările au loc, de regulă, trimestrial.